

Novo mesto, 09.06.2023

POZNA KOŠNJA TRAVINJA V LETOŠNJM LETU

V letošnjem letu smo priča sorazmerno hladni pomladi in obilnim količinam dežja. Travinje je zaradi ugodnih razmer dobro raslo, kmetije pa so se soočale z velikimi težavami pri spravilu krme s travinja, saj je bilo primernih dni za spravilo zelo malo. Tako je na kmetijah ostalo nepokošenih še veliko površin trajnega travinja. Ta trava je sedaj v fazi polnega cvetenja, veliko je tudi poležane ali zamazane s prstjo. Seveda pa bo sedaj potrebno izkoristiti prvo obdobje, ko bo možno to travinje pospraviti.

Priporočamo spravilo v obliki mrve, saj bi bilo siliranje takšne krme ekonomsko neupravičeno, prav tako izkušnje kažejo, da trava onesnažena z blatom, ni primerna za siliranje in prehrano živali. V takšni travni silaži pričakujemo, da se bodo razvili klostridiji in da bo zaradi tega silaža močno zaudarjala, da bo imela slabo beljakovinsko in energijsko vrednost in da jo bo živina nerada uživala. Razvijejo se lahko tudi patogene bakterije kot so Salmonela, Escherichia coli, koliformne bakterije, Listeria, Clostridium botulinum itd.

Hranilna vrednost sedaj košene mrve bo seveda veliko slabša, kot bi bila ob primernem roku košnje. Zmanjšana bo vsebnost tako energije kot beljakovin, vsebovala pa bo tudi več vlaknine kot bi bilo optimalno. To krmo bo potrebno shraniti ločeno in jo morda uporabiti za slabše produktivne živali ali za kategorije živali, ki imajo manjše potrebe (telice, krave dojilje, presušene krave..). Rejcem priporočamo tudi analizo takšne krme in pripravo krmnega obroka na podlagi analize.

Velik poudarek bo potrebno dati skladiščenju sena, saj mora biti dobro posušeno, da ne pride do samovžiga ali razvoja plesni med skladiščenjem. Skladiščeno seno, za katerega obstaja možnost, da se je zmočilo ali je bilo dalj časa izpostavljeno vlagi, vsak dan kontroliramo in merimo temperaturo. Če izmerjena temperatura preseže 35°C, je potrebno seno odstraniti, saj bi drugače splesnilo ali pa bi prišlo do samovžiga. Poplavljenno seno je neprimerno tudi za nastiljanje. V senu se namreč lahko razvijejo plesni, ki se lahko naselijo v dihalih ljudi in živali. Pri živalih se lahko te plesni naselijo tudi v rodilih in povzročajo plodnostne motnje.

Ostali ukrepi na površinah, ki so bile poplavljene:

- če je travna ruša velika in močno onesnažena z blatom in prstjo, je priporočljivo opraviti čistilno košnjo, travne ostanke pa odpeljati na kompostni kup,
- v primeru nižje trave in manjše onesnaženosti jo je možno tudi zmulčiti in počakati, da travna ruša ponovno zraste.

Tudi v letošnjem letu se je pokazalo, da nam vremenske razmere povzročajo velike težave v kmetijstvu. Za spravilo krme s travinja je potrebno izkoristiti vsak dan, ki je primeren in ne čakati na daljše obdobje lepega vremena. Bo pa imela pozna košnja pozitiven vpliv na naravovarstveni vidik, kot je semenenje trav in nudenje pogojev za povečanje biotske pestrosti.

KGZS – Zavod NM
Vladimir Sotošek, specialist za živinorejo